

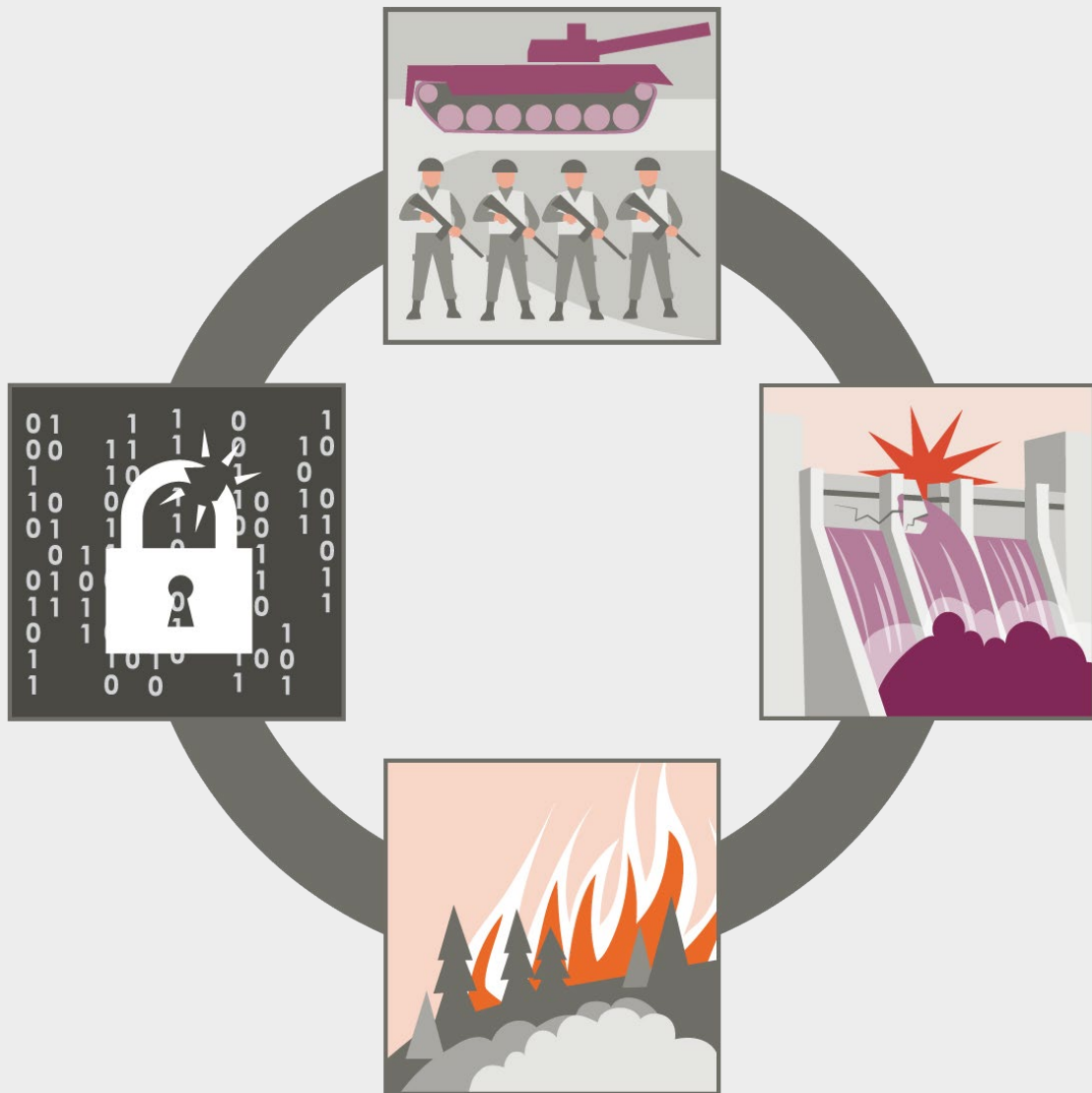

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Öva enkelt!

Att leda kommunen vid höjd beredskap

En seminarieövning för kommunstyrelser

**Öva enkelt! Att leda kommunen vid höjd beredskap
– En seminarieövning för kommunstyrelser**

© Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

Produktion: Advant

Publikationsnummer: MSB2410 – september 2024

Tidigare utgiven: september 2019

ISBN: 978-91-7927-533-4

Innehåll

Vad är Öva enkelt!?	4
Varför ska vi öva?	5
Vad vill vi uppnå?	5
Hur är det tänkt att vi ska använda Öva enkelt!?	5
Del 1 Förberedelse	6
Vilka förberedelser och resurser krävs inför övningen?	6
Övningsbestämmelser	8
Checklista planeringsarbete	9
Del 2 Genomförande	10
Inledning av övning	10
Scenario	12
Momentbeskrivning 1	13
Momentbeskrivning 2	14
Momentbeskrivning 3	15
Del 3 Utvärdering	16
Utvärderingsenkät	17
Utvärderingsrapport	20
Resultat från övningen	22
Vad är nästa steg efter utvärderingen?	25

Vad är Öva enkelt!?

Öva enkelt! är ett övningsstöd som underlättar och hjälper dig som övningsledare genom hela processen från planering till genomförande och utvärdering av en övning.

I detta fall riktar sig övningen till kommunstyrelsen.

MSB erbjuder flera stöd för att genomföra egna övningar. Innan övningsplaneringen påbörjas, se till att detta stöd stämmer överens med er långsiktiga planering för utbildning och övning kopplat till identifierade utvecklingsbehov.

Använd gärna följande frågeställningar som stöd innan du väljer övning:

- Varför ska vi öva?
- Vad ska övas?
- Vilka ska öva?
- Hur ska erfarenheter omhändertas?
- Vilka resurser har vi att tillgå?
- Hur mycket tid har vi till förfogande?

Efter övningen är det viktigt att ni avsätter tid och resurser för att hantera de erfarenheter som övningen genererat, för att stärka er förmåga.

Lycka till!

Varför ska vi öva?

Syftet med övningen är att utveckla kommunstyrelsens förståelse för sin roll och sitt ansvar inför och vid höjd beredskap, samt att identifiera utvecklingsområden.

Vad vill vi uppnå?

Målet med övningen är att kommunstyrelsen ska ha kunskap om sin roll och förståelse för sitt ansvar inför och vid höjd beredskap.

Hur är det tänkt att vi ska använda Öva enkelt!?

Det här materialet är avsett för dig som ska planera, genomföra och utvärdera en övning i egen organisation. Materialet är uppdelat i tre delar:

1. Den inledande delen fokuserar på förberedelser inför övningen. Här finns stöd för dig som övningsledare, förslag på övningsbestämmelser och checklistor som underlättar planeringen.
2. Nästa del omfattar själva genomförandet med presentation av scenariot och beskrivningar av övningens moment, inspel och diskussionsfrågor. De understödjande frågorna under varje inspel är valfria men kan användas för att fördjupa diskussionen. Du väljer själv hur djupt din organisation/ verksamhet vill öva baserat på tillgänglig tid, eventuellt egna mål, ambitionsnivå och erfarenhetsgrad.
3. Den sista delen av dokumentet innehåller stöd för utvärdering av övningen i form av en utvärderingsenkät och en mall för utvärderingsrapport som utgår från övningens mål och som är enkel att använda. Där finns även en mall att använda för att skapa en åtgärdsplan.

Del 1 Förberedelse

Vilka förberedelser och resurser krävs inför övningen?

För att genomföra övningen krävs ett begränsat antal personella resurser som kan ta på sig olika roller. Vissa roller kan innehas av samma person.

- En person bör vara ansvarig för planeringen och dialogen med beställaren (**övningsledare**).
- Utöver detta behövs en **spelledare**, som kan vara samma person som övningsledaren. Spelledarens uppgift är att leda diskussionerna under övningen genom att ställa frågor, fördela talutrymme, hålla tidsplanen och styra övningen framåt.
- En annan viktig roll är **utvärderingsledare**, vars ansvar är att dokumentera löpande under övningen samt sammanställa resultatet i utvärderingsrapporten. Om det inte finns en utpekad utvärderingsledare kommer du som övningsledare behöva göra detta arbete efteråt. Tips, ta hjälp!

Vad innebär övningen?

Övningen är till för att öva kommunstyrelsen och hur den agerar inför samt vid höjd beredskap. Den har ett utforskande och lärande fokus snarare än att pröva organisationens förmåga. Övningen har ett mål med tillhörande nedbrutna mål. Övningen innehåller tre olika moment och diskussionsfrågor. För varje diskussionsfråga ges även förslag på understödjande frågor som spelledaren kan använda för att föra diskussionen längre om det är önskvärt. Här finns möjlighet att lägga till egna frågeställningar i planeringen.

Vad är viktigt att tänka på kring säkerhetsskydd och sekretess?

Innan deltagarna bjuds in till övningen behöver övningsledaren och spelledaren överväga och svara på ett antal frågor.

1. Kommer övningen att involvera säkerhetsskyddsklassificerad och/eller sekretessbelagd information?
2. Berör övningen annan skyddsvärd information?
3. Är alla deltagare behöriga att ta del av den information som kommer att delas under övningen?
4. Är den tänkta övningslokalen lämplig med tanke på den information som ska delas?

Utifrån svaren ovan, säkerställ att nödvändiga riskreducerande åtgärder vidtas inför övningen. Vid osäkerhet, kontakta din kommuns säkerhetsansvarige.

Vad har övningen för scenario?

Övningens scenario sträcker sig från en säkerhetspolitisk kris, till en situation med höjd beredskap i hela landet. Detta ger ett brett spektrum av diskussionsmöjligheter. Scenariot är skapat för att möjliggöra diskussion om kommunstyrelsens roll och ansvar. Det finns möjlighet att anpassa scenariot utifrån egna behov, men det bör ske inom ramen för angivet syfte och mål.

Vad är viktigt att tänka på kring utvärdering?

Utvärderingsarbetet påbörjas redan i planeringsarbetet. Genom att planera vad vi ska observera och dokumentera under övningen skapar vi bra förutsättningar för utvärderingen och det efterföljande arbetet med åtgärder. Detta övningsstöd har förutbestämda utvärderingsfrågor som bygger på målformuleringarna.

I sista delen av övningsstödet finns mallen ”utvärderingsrapport” med textfält som kan fyllas i direkt under övningens gång. Där finns också mallen ”åtgärdsplan” som kan fyllas i, tillsammans med sakkunniga och resursägare efter övningen, när utvärderingen är färdig. En individuell utvärderingsenkät finns också bifogad, för deltagarna att fylla i efter genomförd övning.

Läsanvisningar

För fördjupning och konkreta råd, använd MBS:s övningsvägledningar (grundboken och metodhäften) samt Gemensamma grunder för samverkan och ledning. Läsanvisningar finns i användarinstruktionerna och i övningsbestämmelserna.

Övningsbestämmelser

Detta är övningsbestämmelser som du kan använda för att tydliggöra övningens syfte, mål och innehåll för deltagarna.

Övningens namn:

Datum och tid för övningens genomförande:

Syfte: Syftet med övningen är att utveckla kommunstyrelsens förståelse för sin roll och sitt ansvar inför och vid höjd beredskap, samt att identifiera utvecklingsområden.

Mål: Målet med övningen är att kommunstyrelsen ska ha kunskap om sin roll och förståelse för sitt ansvar inför och vid höjd beredskap.

Målen har brutits ned i tre delar:

1. Kommunstyrelsen har förståelse för sin roll och sitt ansvar för ledning och beslutsfattande vid säkerhetspolitisk kris som inte innebär höjd beredskap.
2. Kommunstyrelsen har förståelse för sin roll och sitt ansvar för ledning och beslutsfattande vid höjd beredskap.
- 3 a. Kommunstyrelsen har förståelse för vilken verksamhet kommunen har till ansvar att upprätthålla vid höjd beredskap.
- 3 b. Kommunstyrelsen har förståelse för sin roll och sitt ansvar för arbetet med prioriteringar som kan bli nödvändiga vid höjd beredskap.

Målgrupp: Kommunstyrelsen.

Förkunskaper

Kännedom om den egna organisationens krisledningsdämnd och krigsorganisation samt grundläggande kunskap kring regelverk som kan aktiveras vid höjd beredskap (som rör kommunen).

MSB erbjuder flera webbkurser som du hittar [här](#).

Format: Seminarieövning.

Övningsledning: Övningsledare, Spelledare och Utvärderingsledare.

Tid för förberedelse för övande (exempelvis utbildning, inläsning): 1-2 timmar.

Tid för genomförande: cirka 3 timmar.

Tid för utvärdering: 2 timmar.

Logistik: Se checklista.

Övningslokal: Konferensrum eller ledningsplats, se till att ta hänsyn till säkerhetsskydd.

Stödmaterial: Lagstöd exempelvis totalförsvarets författningshandbok. Om möjligt, säkerställ att en jurist finns tillgänglig för att vid behov svara på uppkomna frågor under övningen.

Checklista planeringsarbete

Detta är en checklista som är till för att underlätta övningsledarens planeringsarbete genom hela övningen från början till slut.

Före övningen

Genomför en uppdragsdialog med beställaren av övningen. Klargör förväntningar på leverans och hur erfarenheterna ska omhändertas.

Föränkra övningsbestämmelserna hos beställaren.

Sprid övningsbestämmelserna till deltagarna.

Boka övningslokal med nödvändig utrustning, ta hänsyn till behov av eventuella säkerhetsskyddsåtgärder.

Boka och bjud in övande samt övriga deltagare till övningen, säkerställ att de har rätt utbildning innan vad gäller regelverk m.m.

Förbered utvärdering med utvärderingsledaren.

Förbered och skriv ut utvärderingsenkäten som ska delas ut.

Planera hur tiden ska användas under övningen och när pauser ska läggas in.

Förbered övningslokal och andra praktiska detaljer.

Kontrollera och förbered ev fika och förbrukningsmateriel.

Under övningen

Genomför övningen.

Dela ut och samla in utvärderingsenkät.

Efter övningen

Sammanställ svaren från utvärderingsenkäterna.

Fyll i observationer och målbedömning i utvärderingsrapporten.

Färdigställ utvärderingsrapporten.

Kommunicera utvärderingsresultatet till deltagarna.

Lämna över resultatet av övningen till beställaren och ta tillsammans fram en åtgärdsplan för fortsatt omhändertagande. Engagera gärna sakkunniga och resursägare i arbetet med åtgärdsplanen.

Boka en tid med de övande och beställaren längre fram för att följa upp åtgärderna och se över behovet av uppdatera den fleråriga utbildnings- och övningsplanen.

Del 2 Genomförande

Nu har det blivit dags att genomföra övningen. Nedan finns stöd till hur inledningen av övningen kan genomföras och även stöd till spelledaren, dvs den som faciliterar diskussionerna och för övningen framåt.

Inledning av övning

Vem som inleder övningen kan variera beroende på organisation, tillgång till resurser och vilka som medverkar. Övningsledaren kan vara den som hälsar välkommen, men det går även bra att kommunstyrelsens ordförande gör det för att sedan lämna över ordet till spelledaren.

Presentera syfte och mål med övningen: Understryk gärna att övningen ska vara lärande, att den ska ge större kunskap och förståelse för kommunstyrelsens roll och ansvar inför och vid höjd beredskap.

Gå igenom följande punkter:

- Vilka som ingår i övningsledningen och vilken roll de övande har. Det är inte spelledaren som sitter på rätta svaret.
- Praktikaliteter kring tider, pauser och liknande.
- Information kring säkerhetsskydd och sekretess.
- Beskriv hur processen efter övningen ser ut.
- Spelregler kring övningen:
  - Till exempel att ”vad som sägs i rummet stannar i rummet”, att mobiltelefoner lämnas utanför rummet, eller annat som bestämts innan.
- Hur övningen kommer att gå till (exempelvis):
  - De olika momenten inklusive presentation av scenariot och diskussionsfrågor.
  - Om de övande fastnar i en fråga kommer spelledaren att parkera frågan och gå vidare.
  - Hur resultatet av övningen ska dokumenteras och spridas.

När inledningen är klar, meddela att övningen har startat.

Presentera scenariot

Scenariot syftar till att ge ett sammanhang att diskutera utifrån. Scenariot är enkelt och generellt beskrivet, för att undvika att fastna i detaljer. Texten är indelad i förhistoria som förklarar bakgrunden till händelseförloppet. Ramfaktorer handlar om den yttre ramen för övningen, det vill säga var händelser sker och när. Orsaker och konsekvenser är de händelser som triggar att övningen sätts igång. Efter det följer olika moment. Det är dessa moment och inspel som spelledaren använder för att guida de övande genom övningens diskussionsfrågor.

Presentera det första momentet och det första inspelet

- Läs upp scenariotexten i inspelet.
- Den första diskussionsfrågan är en ingång för att starta samtalet.
- Gå igenom diskussionsfrågorna i tur och ordning.
- Använd de understödjande frågorna för att komma vidare eller rikta in er på ett område som är intressant för er.

Upprepa med de följande två momenten

- Gå igenom diskussionsfrågorna i tur och ordning.
- Använd de understödjande frågorna för att komma vidare eller rikta in er på ett område som är intressant för er.

Avslutning

- När det återstår cirka 10 minuter är det dags att runda av.
- Återkoppla till syftet och målet med övningen.
- Be deltagarna resonera kring de viktigaste utvecklingsområdena som framkommit under övningen, vad har gått bra, vad behöver förbättras?
- Be deltagarna fylla i och lämna in utvärderingsenkäten.
- Tacka för deltagandet.
- Repetera när och hur deltagarna får återkoppling på resultatet av övningen.

Ta höjd i tid för att avslutningen är minst lika viktig som inledningen. Den sinnestämning som råder bland deltagarna vid övningens slut, är den känsla som de kommer att ha med sig från övningen.

Scenario

Förhistoria: Säkerhetsläget såväl i Sveriges närområde som globalt präglas av instabilitet och oförutsägbarhet. Ett europeisk land har attackerats av ett grannland och befinner sig sedan flera år i krig. Utvecklingen får allt större påverkan på svensk säkerhets- och försvarspolitik.

Under några månaders tid har tonläget mot Sverige skärpts i takt med att regeringen utlovat flera stödpaket till det krigsdrabbade landet. I en rad olika påverkanskampanjer som just nu pågår mot Sverige påstås bland annat att Sverige skickar militär personal till landet i fråga. Det hävdas även att Sverige förstärker sin militära närvaro på Gotland.

Ramfaktorer: Det är dagens datum, klockan är (aktuellt klockslag).

Plats: Kommunens ledningsplats.

Orsaker och konsekvenser: För en vecka sedan drabbades flera svenska offentliga aktörer av belastningsattacker (däribland er kommun). Förövaren är fortfarande okänd men det finns misstankar om att främmande makt ligger bakom intrången. Samtidigt skärps tonen mot Sverige ytterligare. Det fortsätter att florerar rykten om en svensk militär upprustning.

Momentbeskrivning 1

Mål

Kommunstyrelsen har förståelse för sin roll och sitt ansvar för ledning och beslutsfattande vid säkerhetspolitisk kris som inte innebär höjd beredskap.

Ungefärlig tidsåtgång för moment 1	
Introduktion	5 minuter
Diskussion	20 minuter
Summering	5 minuter
Totalt	30 minuter

Inspel

För trettio minuter sedan fick kommunens beredskapsorganisation information om att man observerat personer i uniformer utan nationsbetäckningar. De befinner sig i samma län men inte i er kommun. Det råder oklarhet om de är beväpnade och vad de har för uppsåt.

På grund av den oroväckande utvecklingen är kommunstyrelsen sammankallad på initiativ av kommunstyrelsens ordförande.

Utifrån scenariot ovan, börja diskutera och resonera kring förutsättningar och juridiska ramar för beslutsfattande.

Diskussionsfråga 1

Vad är kommunstyrelsens roll och ansvar i den säkerhetspolitiska krisen?

Understödjande frågor:

Frågorna kan användas av spelledaren för att driva diskussionen framåt.

- Hur reagerar/agerar du på den information du har om läget?
- Hur sker kommunikationen i kommunen mellan kommunfullmäktige, krisledningsnämnd och kommunsstyrelse samt med länsstyrelsen?
- Är krisledningsnämnden aktiverad?
- Har tjänstemannaorganisationen en särskild organisation (krisorganisation/stab) på plats? Vem leder och styr den?
- Skiljer sig kommunens beslutsfattande vid säkerhetspolitisk kris från ordinarie rutiner?

Momentbeskrivning 2

Mål

Kommunstyrelsen har förståelse för sin roll och sitt ansvar för ledning och beslutsfattande vid höjd beredskap.

Ungefärlig tidsåtgång för moment 1	
Introduktion	5 minuter
Diskussion	70 minuter
Summering	5 minuter
Totalt	80 minuter

Inspel

Det har nu gått en vecka sedan kommunen fick meddelandet om att militärklädda personer utan nationsbeteckning befann sig i samma län. Sedan dess har sprängningar skett, på en rad olika ställen i Sverige, bland annat i grannkommunen där ett reningsverk blivit totalförstört. Skadeutfallet är stort och flera personer söker nu skydd i er kommun. Landet som sedan tidigare bedriver krig i ett annat europeiskt land bekräftar att de befinner sig på svensk mark för att skydda sina medborgare och sina intressen med anledning av Sveriges påstådda upprustning.

Regeringen bedömer att Sverige är i krig och därför råder högsta beredskap. Sverige mobiliserar för detta.

Diskussionsfråga 2

Vad är kommunstyrelsens roll och ansvar när det råder höjd beredskap?

Understödjande frågor:

- Hur reagerar/agerar du på den sammanställda informationen i scenariot?
- Hur förändras kommunstyrelsens roll, mandat och arbetssätt efter att kommunen har övergått till krigsorganisation?
- Skulle kommunen agera och organisera sig på olika sätt beroende på om skärpt eller högsta beredskap råder?
- När det råder höjd beredskap, vilka verksamheter bör upprätthållas?
- Vilken samhällsverksamhet är viktig för totalförsvaret?
- Vilka uppgifter tillkommer vid högsta beredskap?
- Hur bidrar kommunstyrelsen till försvarsvilja?

Momentbeskrivning 3

Mål

- 3 a. Kommunstyrelsen har förståelse för vilken verksamhet kommunen har till ansvar att upprätthålla vid höjd beredskap.
- 3 b. Kommunstyrelsen har förståelse för sin roll och sitt ansvar för arbetet med prioriteringar som kan bli nödvändiga vid höjd beredskap.

Ungefärlig tidsåtgång för moment 1

Introduktion	5 minuter
Diskussion	70 minuter
Summering	5 minuter
Totalt	80 minuter

Inspel

Sverige har befunnit sig i krig under en månads tid. Strider förekommer på svensk mark men inte i er kommun. Sabotage mot kritisk infrastruktur och fortsatta bombningar har drabbat angränsande län. Ett stort antal internflyktingar från andra kommuner har sökt sig till er och belastningen närmar sig nivåer som innebär att kommunen har svårt att tillgodose behoven. På grund av angreppen mot infrastruktur är det omfattande störningar i distributionskedjor av bland annat livsmedel och drivmedel. Detta har skapat allvarliga brister på dagligvaror och drivmedel.

Diskussionsfråga 3

Vilka prioriteringar kan behöva göras i kommunen?

Understödjande frågor:

- Vilka prioriteringar ser ni att kommunstyrelsen skulle behöva göra, till exempel mellan olika verksamheter i denna situation?
- Vilket underlag behöver kommunstyrelsen för att kunna prioritera mellan verksamheter? Varifrån kommer underlagen?
- Vilken typ av stöd till Försvarsmakten kan kommunen behöva ge?
- Hur kan ni arbeta för att säkerställa att kommunens personella resurser räcker så långt som möjligt?
- Hur och var kan kommunen begära stöd för att utöka sina personella resurser?
- Hur kan ni säkerställa beslutsfattande under en tremånadersperiod?

Del 3 Utvärdering

Nu har det blivit dags att utvärdera och sammanställa de slutsatser som framkommit under övningen.

Nedan följer en utvärderingsenkät som är till för de övande. Utöver den finns även en mall för utvärderingsrapport som inkluderar plats för utvärderingsledarens observationer och bedömning. Till sist finns även en mall för åtgärdsplan.

Utvärderingsenkät

Denna utvärderingsenkät syftar till att de övande ska självskatta i vilken utsträckning aktören har uppfyllt målen. Utvärderingsledaren kan vid behov göra förändringar i utvärderingsenkäten. Utvärderingsenkäten delas ut till de övande efter övningens genomförande och är ett ingångsvärde för analys av det samlade utvärderingsresultatet.

Namn:

Organisation/Funktion:

Fråga 1:

I vilken utsträckning upplever du att kommunstyrelsen har tillräcklig kunskap om sitt ansvar och sin roll vid säkerhetspolitisk kris?

Mycket stor utsträckning

Stor utsträckning

Liten utsträckning

Inte alls

Motivera:

Fråga 2:

I vilken utsträckning upplever du att kommunstyrelsen har tillräckliga rutiner för att hantera en situation likt moment 1 (säkerhetspolitisk kris)?

Mycket stor utsträckning

Stor utsträckning

Liten utsträckning

Inte alls

Motivera:

Fråga 3:

I vilken utsträckning upplever du att kommunstyrelsen förstår sitt ansvar vid höjd beredskap?

Mycket stor utsträckning   Stor utsträckning   Liten utsträckning   Inte alls

Motivera:

Fråga 4:

I vilken utsträckning upplever du att kommunstyrelsen har tillräckliga rutiner för att kunna leda och fatta beslut vid höjd beredskap?

Mycket stor utsträckning   Stor utsträckning   Liten utsträckning   Inte alls

Motivera:

Fråga 5:

I vilken utsträckning upplever du att kommunstyrelsen har tillräcklig kunskap för att kunna leda och fatta beslut vid höjd beredskap?

Mycket stor utsträckning   Stor utsträckning   Liten utsträckning   Inte alls

Motivera:

Fråga 6:

I vilken utsträckning uppfattar du att kommunstyrelsen har förståelse för vilka verksamheter som kan behöva prioriteras vid höjd beredskap?

Mycket stor utsträckning

Stor utsträckning

Liten utsträckning

Inte alls

Motivera:

Fråga 7:

I vilken utsträckning uppfattar du att kommunstyrelsen förstår sin roll och sitt ansvar att göra prioriteringar av verksamheter vid höjd beredskap?

Mycket stor utsträckning

Stor utsträckning

Liten utsträckning

Inte alls

Motivera:

Utvärderingsrapport

Rapport för övningen Att leda vid höjd beredskap – en seminarieövning för kommunstyrelsen.

Organisation:

Datum:

Datum för övningens genomförande:

Bakgrund

Beskriv varför övningen genomförts:

Beskrivning av övningen

Syfte: Övningen syftade till att utveckla kommunstyrelsens förståelse för sin roll och sitt ansvar inför och vid höjd beredskap, samt att identifiera utvecklingsområden.

Metod: Övningen genomfördes i form av en seminarieövning. Utifrån satta mål (se nedan), skapades ett antal inspel och diskussionsfrågor som möjliggjorde för deltagarna att genom diskussion och analyser nå de uppsatta målen för övningen. Diskussionen leddes av en spelldare som med hjälp av inspel och understödjande frågor lotsade deltagarna mot målen. Förloppet observerades och dokumenterades av utvärderingsledaren. Observationer tillsammans med svar från utvärderingsenkäter ligger till grund för denna rapport.

Övningsdeltagare

Fyll i namn och roll för de som deltagit i övningen.

Roll	Namn

Mål

Målet med övningen var att kommunstyrelsen ska ha kunskap om sin roll och förståelse för sitt ansvar inför och vid höjd beredskap.

Målet bröts ned i mera detaljerade målsättningar för varje moment i övningen:

1. Kommunstyrelsen har förståelse för sin roll och sitt ansvar för ledning och beslutsfattande vid säkerhetspolitisk kris som inte innebär höjd beredskap.
2. Kommunstyrelsen har förståelse för sin roll och sitt ansvar för ledning och beslutsfattande vid höjd beredskap.
- 3 a. Kommunstyrelsen har förståelse för vilken verksamhet kommunen har till ansvar att upprätthålla vid höjd beredskap.
- 3 b. Kommunstyrelsen har förståelse för sin roll och sitt ansvar för arbetet med prioriteringar som kan bli nödvändiga vid höjd beredskap.

Utvärderingsmetod

Utvärderingen bestod i att ta reda på och dokumentera hur det gick i övningen och varför det blev så. Utvärderingen bestod av två delar, en självskattande del som de övande själva besvarade efter avslutad övning via en enkät, och en andra del som bestod av att utvärderingsledaren följde de övande under övningen och noterade de övandes diskussioner och slutsatser i förhållande till målen. Dessa två underlag har sedan vägts samman och legat som grund för utvärderingen.

Resultat från övningen

Nedan finns plats för utvärderingsledaren att redovisa resultatet från övningen utifrån de olika målen. Resultatet bör spegla både utvärderarens observationer under övningen och deltagarnas enkätsvar. Resultatet ligger sedan till grund för arbetet med framtagande av utvecklingsområden och åtgärdsförslag.

1. Kommunstyrelsen har förståelse för sin roll och sitt ansvar för ledning och beslutsfattande vid säkerhetspolitisk kris som inte innebär höjd beredskap.

Hur gick det?

Varför blev det så?

Styrkor?

Brister?

Målbedömning:

2. Kommunstyrelsen har förståelse för sin roll och sitt ansvar för ledning och beslutsfattande vid höjd beredskap.

Hur gick det?

Varför blev det så?

Styrkor?

Brister?

Målbedömning:

3 a. Kommunstyrelsen har förståelse för vilken verksamhet kommunen har till ansvar att upprätthålla vid höjd beredskap.

3 b. Kommunstyrelsen har förståelse för sin roll och sitt ansvar för arbetet med prioriteringar som kan bli nödvändiga vid höjd beredskap.

Hur gick det?

Varför blev det så?

Styrkor?

Brister?

Målbedömning:

Vad är nästa steg efter utvärderingen?

Utvecklingsområden ska omsättas i verksamheten i efterföljande erfarenhets-
hanteringsprocess. Utvärderingsledare med hjälp av övningsledare och eventuellt
sakkunnig fyller i utvecklingsområden och föreslår vilka åtgärder som bör genom-
föras för att höja kunskap och förståelse. Åtgärdsförslagen kan skrivas i punktform
och motiveras med fritext i mallen för åtgärdsplan nedan. Detta arbete ska förankras
med beställaren.

Nr	Utvecklingsområde	Åtgärd	Ansvarig (namn)	Genomförande (datum)	Åtgärd senast (datum)	Uppföljning av åtgärd (datum)	Ansvarig för uppföljning (namn)
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							

Nu är du i mål med denna övning.

Bra jobbat!

Tips

På MSB:s hemsida hittar du fler [Öva enkelt!](#)

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap